

**BIAŁAS, M.: Recenzja książki pt. *Diagnoza w resocjalizacji*. Autorstwa E. Wysockiej, Warszawa 2008, wyd. PWN**

Książka porusza najważniejsze ujęcia teoretyczne jak i praktyczne założenia procesu diagnozowania w resocjalizacji, wraz z opisem modeli diagnozowania. Koncentruje się na opisie zjawisk niedostosowania społecznego, ukazując bogactwo warsztatu pedagoga zajmującego się resocjalizacją. Jest to niezwykle potrzebna pozycja zwłaszcza dla osób, które będą zajmowały się resocjalizacją. Takie osoby poszukują odpowiedzi na pytanie: Jak skutecznie oddziaływać? Odpowiedź na to pytanie nie jest prosta. Proces skutecznej resocjalizacji winien, jak wskazuje autorka, być poprzedzony gruntowną i rzetelną diagnozą.

Pełni ona dwie główne funkcje. Po pierwsze pozwala na poznanie stanu społecznego funkcjonowania jednostki i jej kontekstu społecznego. Po drugie stanowi ją ocena z punktu widzenia odległości stanu funkcjonowania społecznego jednostki od zakładanego ideału pedagogicznego.

Na uwagę zasługuje zwłaszcza model diagnozy interdyscyplinarnej. Przedmiotem diagnozy w tym modelu są zarówno:

- wadliwe zachowania,
- jak i mechanizmy regulacji zachowania człowieka w danych warunkach społecznych (w środowiskowo-rodzinnych), które prowadzą do zaburzeń w przystosowywaniu społecznym.

Diagnoza w tym modelu obejmuje:

- określenie intensywności postaw antyspołecznych,
- zidentyfikowanie stopnia wadliwości w funkcjonowaniu w przypisanych jednostce rolach społecznych,
- wskazanie hipotetycznych czynników zwiększających prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktu jednostki z normami społecznymi (niekorzystne czynniki bio-cocjo-kulturowe),
- ocenę stwierdzonego stanu rzeczy z punktu widzenia wielkości zagrożenia społecznego, stwarzanego przez jednostkę i jej środowisko społeczne,
- sformułowanie konkluzji – stworzenie modelu postępowania interwencyjnego i resocjalizacyjnego.

Diagnosta zajmuje się tu zachowaniem i mechanizmami regulacji psychologicznej i społecznej, prowadzącymi do zaburzeń w społecznym przystosowaniu jednostki. Odwołuje się do postaw i ról społecznych oraz mechanizmów integrowania i internalizowania. To model najbardziej wszechstronny i wyczerpujący.

Książka wskazuje ponadto na szeregi innych modeli, metod, oraz technik diagnozy, przez co stanowi doskonałą ofertę dla pedagogów, którzy pracują z osobami niedostosowanymi społecznie, ale także nauczycieli i wychowawców ze szkół masowych. Opisane w niej kluczowe umiejętności i techniki stosowane w pracy resocjalizacyjnej można zastosować w praktyce pedagogicznej.